

PRODUKCJA ENERGII ODNAWIALNEJ Z INNYCH LOKALNIE DOSTĘPNYCH (NIEBIOLOGICZNYCH) ŹRÓDEŁ ENERGII

DODATEK DO MODUŁU 3

Gospodarstwo Oremus rozpoczęło uprawę pomidorów ogrzewanych energią geotermalną jako jedno z pierwszych na Słowacji (źródło: MPSR)

Wstęp

Geotermia ma ogromny potencjał na Słowacji, co potwierdza analiza Ministerstwa Środowiska, według której na jej terytorium na głębokości do pięciu tysięcy metrów znajduje się aż 25 perspektywicznych obszarów geotermalnych z wodą o temperaturze do 150 stopni Celsjusza.

Oprócz wykorzystania do produkcji energii elektrycznej i ciepła, energia geotermalna znajduje szerokie zastosowanie w rolnictwie - jako źródło ciepła do uprawy warzyw, owoców i kwiatów.

Smaczne słowackie pomidory

Nieprzypadkowo Žitný Ostrov jest domem popularnych pomidorów "Veselé paradajky". Jest to największa europejska wyspa rzeczna i największy zbiornik wody pitnej w Europie Środkowej. Jest nie tylko najbardziej żyznym obszarem rolniczym Słowacji, ale także posiada wiele źródeł geotermalnych.

Na Słowacji hodowcy pomidorów są pionierami w wykorzystaniu energii z ziemi. Można powiedzieć, że uprawa ta przeżywa na Słowacji renesans, o czym świadczą również półki słowackich i czeskich sklepów, gdzie można znaleźć zróżnicowaną ofertę odmian z kilku gospodarstw.

Geotermia umożliwia ogrzewanie szklarni taniej niż za pomocą tradycyjnych paliw. A dodatkowo ich uprawa jest znacznie bardziej ekologiczna.

GreenCoop to stowarzyszenie producentów "Veselé paradajky" z Žitného Ostrova. Stowarzyszenie skupia rolników, których filozofią jest uprawa smacznych i zdrowych pomidorów przy jak najmniejszym śladzie ekologicznym. Stowarzyszenie Plantatorów Szczęśliwych Pomidorów produkuje rocznie o 15.000 ton dwutlenku węgla mniej.

GreenCoop ma swoją bazę w regionie Žitný ostrov i rocznie uprawia 10 000 ton pomidorów, co stanowi mniej więcej połowę rocznej produkcji na Słowacji.

Założyciele firmy zaczęli w 2006 roku, kiedy to przywieźli know-how z Holandii i przekazują je dalej.

Sprawdzona technologia jest już stosowana na Węgrzech.

Oprócz wykorzystania energii geotermalnej, GreenCoop stosuje bioprotekcję roślin. Używają roztoczy przeciwko szkodnikom i w ten sposób chronią rośliny bez użycia środków chemicznych. A do zapylania roślin używają trzmieli. Największym wyzwaniem ostatnich lat było poradzenie sobie z coraz bardziej zaciętymi letnimi upałami. Aby walczyć z upałami, zastosowali

technologię, w której latem pozostawiają na roślinach więcej liści, dzięki czemu mogą się one lepiej chłodzić. Barwią też szkło szklarni, by wpuszczało mniej światła słonecznego. Latem pozostawiają też na

PRODUKCJA ENERGII ODNAWIALNEJ Z INNYCH LOKALNIE DOSTĘPNYCH (NIEBIOLOGICZNYCH) ŹRÓDEŁ ENERGII

DODATEK DO
MODUŁU 3

roślinach mniejszą liczbę kiści pomidorów. Owoce mniej obciążają roślinę, a ona ma więcej energii do walki z upałem.

Dzięki gorącej wodzie spod ziemi, czterech innowacyjnych rolników może zaoszczędzić znaczne ilości energii. Ci, którzy stoją na źródłach, oszczędzają nawet 150 000 euro na ogrzewaniu jednego hektara szklarni w porównaniu z konkurentem na gaz ziemny. I to nawet przy niższych do niedawna cenach gazu. Teraz oszczędności mogą być znacznie większe.

Zalety i wyzwania

- Słowacja ma obiecujące przesłanki do wykorzystania energii cieplnej.
- Znajduje się tu ponad sto źródeł geotermalnych o temperaturze wody od 16 do 126 stopni Celsjusza.
- Szczególnie nadaje się do zastosowania bezpośrednio – energetyczna woda o niskiej temperaturze, czyli do 100 stopni .
- Potencjał energetyczny może więc stanowić ponad pięć tysięcy megawatów.
- Według wiadomości ministerstwa życia środowiska z in ours warunki , to będzie zaoszczędzić około 42.600 ton węgla brunatnego lub 16 milionów metrów sześciennych gazu ziemnego rocznie przy produkcji 25 megawatów energii cieplnej ze źródeł geotermalnych dla 200 dni ogrzewania.

Dane główne

Spółdzielnia GreenCoop

Roczna produkcja 10.000 ton pomidorów

Posiadają kilka szklarni na całej Wyspie Żytniej w Zlatnej na Ostrovie, Kolárovie, Hurbanovie, Dunajskiej Stredzie i Hornie Będą topić

Właściciele to czterech plantatorów z Południowej Słowacji + były minister budownictwa László Gyurovsky . Juraj Kukucs jest odpowiedzialny za sklep w spółdzielni GreenCoop. Gergely Szigeti rutynowe działania i sprawy personalne. Jego brat Bálint Szigeti pomaga również w sprawach prawnych grupy. Roman Juhász jest ekspertem od uprawy pomidorów w grupach. Głównym strategiem zespołu jest Zsolt Bindics. Planuje on nowe inwestycje w grupie i negocjuje kredyty

Dalsze informacje

1. <https://www.greencoop.co>
2. <https://e.dennikn.sk/2571092/poradajkach-si-uz-lahko-nakupime-aj-chutne-domace-papriky-zitnoostrovski-sklenikari-pridavaju-novu-plodinu/>
3. <https://www.trend.sk/biznis/zeleni>

bankowe na jej rozwój. Dla szybszego rozwoju czwórka już dawno temu dodała do spółdzielni jednego finansowego współinwestora. Właścicielem piątej części jej biznesu jest były minister budownictwa László Gyurovsky.

W swoim rolnictwie nie stosują nawet regularnych dopłat bezpośrednich do powierzchni. Przy mniejszym obszarze ich gospodarki nie opłaca im się nawet o nie prosić. Administracja kosztowałaby ich więcej niż zysk ze wsparcia.

Korzystają jedynie z inwestycyjnych funduszy europejskich od państwa na budowę nowych szklarni, a także pobierają specjalne dotacje dla szerszych związków handlowych rolników. W ramach swojej spółdzielni GreenCoop skupiają też kilku mniejszych krajowych producentów warzyw, dzięki czemu mają prawo do specjalnego wsparcia w wysokości czterech procent obrotu.

4. [nari-greencoop-
pridaju-dalsi-
megasklenik
https://www.nadaciapontis.sk/noviny/greencoop-druzstvo-mame-za-sebou-skutocne-dobry-rok-aj-vdaka-oceneniu-via-bona/](https://www.nadaciapontis.sk/noviny/greencoop-druzstvo-mame-za-sebou-skutocne-dobry-rok-aj-vdaka-oceneniu-via-bona/)
5. <https://www.minzp.sk/klima/obnovitelne-zdroje-energie/geotermalna-energia/>